

בפני: כב' השופטים ר' פרידמן-פלדמן, מ' בר-עם, ע' שחם

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב (מיסוי
וכלכלה)
רחוב מנחם בגין 154, תל אביב 6492107
טלפון: 073-3924600 פקס: 03-5163093

המאשימה;

- נ ג ד -

1. בנימין נתניהו

באמצעות ב"כ עוה"ד עמית חדד מרחוב וייצמן 2
(בית אמות), תל אביב 6423902; טל: 03-
5333313 פקס: 03-533314

2. שאול אלוביץ'

באמצעות עוה"ד ז'ק חן ו/או עוה"ד מיכל רוזן-
עוזר מרח' וייצמן 2 (בית אמות), תל אביב
6423902; טל': 03-6932077; פקס: 03-6932082

3. איריס אלוביץ'

באמצעות עוה"ד ז'ק חן ו/או עוה"ד מיכל רוזן-
עוזר מרח' וייצמן 2 (בית אמות), תל אביב
6423902; טל': 03-6932077; פקס: 03-6932082

4. ארנון מוזס

באמצעות עוה"ד נויט נגב ו/או עוה"ד איריס ניב-
סבאג מרח' וייצמן 2, תל-אביב 6423902; טל':
03-6099915; פקס: 03-6099914

הנאשמים

תגובת המאשימה לתשובת הנאשמים 2-3

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 8.9.20, מתכבדת המאשימה להגיש את תגובתה לתשובת הנאשמים 2-3 (להלן: **הנאשמים**) מיום 2.9.20.
2. בסעיף 20 לתגובתם טוענים הנאשמים כי תמלילים ו**תיקונים** שנערכו בהם הם "חומר חקירה לכל דבר ועניין". לפיכך, לשיטתם, מחויבת המאשימה להעביר להם כל תיקון שהיא עורכת בכל תמליל שהופק על ידי רשויות החקירה ושהועבר אל ההגנה יחד עם חומר החקירה בתיק, לרבות התיקונים החלקיים והנקודתיים שנערכו על ידה בתמליל השיחה בין אור אלוביץ' לחוקרת. המאשימה חולקת על עמדה זו, שאינה נסמכת על אסמכתא משפטית כלשהי, ואינה מתמודדת עם עמדתה המשפטית של המאשימה לגופה, ולא בכדי.
3. כפי שפורט בתגובתה הקודמת של המאשימה, התמלילים עצמם הם לעולם בגדר ראיינת עזר. ככאלה, הם אינם חומר גלם המהווה את "חומר החקירה" בתיק. חומר הגלם היה ונותר התיעוד החזותי והקולי המקורי. בענייננו, אין מחלוקת כי חומר גלם זה הועבר לידי ההגנה במסגרת חומר החקירה בתיק.
4. בדומה, אין מחלוקת כי כלל התמלילים שהועברו לידי המאשימה – בין תמלילים שהיתה חובה על רשויות החקירה לתמלל בהתאם לתקנות סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים) (תמלול), תש"ח-2018 (להלן: **התקנות**) ובין תמלילים נוספים, שאפילו לא היתה חובה לתעד בתיעוד חזותי או

קולי – הועברו זה מכבר לידי ההגנה, יחד עם כל חומר החקירה בתיק. כך, בהתאם לפסיקתו של בית המשפט העליון בבש"פ 5881/15 פ"ש נ' **מדינת ישראל** (לא פורסם, 15.12.2015) (להלן: **עניין פ"ש**) ולמעשה בהתאם לפרקטיקה שבה נהגה התביעה עוד טרם פסיקה זו.

5. אלא שהנאשמים אינם מסתפקים בכך. לדידם, זכות העיון של נאשם בהתאם לסעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: **חסד"פ**) אינה חלה רק על חומר שנערך ושנאסף בידי רשויות החקירה ואף אינה ממוקדת במועד הגשת כתב האישום. הנאשמים סבורים, כי זכות העיון שלהם כוללת גם כל חומר פנימי נוסף, שנוצר ושיווצר במהלך העבודה בידי **רשויות התביעה, מתוך** "חומר החקירה", לרבות מתוך חומרי העזר – התמלילים – וכי זכות זו משתרעת לכל אורכו של ההליך המשפטי.

6. ולא היא. על אף מגמת ההרחבה של זכות העיון בהתאם לסעיף 74 לחסד"פ בידי בית המשפט העליון, היא אינה כוללת חובה מתמשכת ובלתי סופית של התביעה להעביר לעיון ההגנה גם הגיגים, הערות, עיבוד ועריכה, שנעשו על ידה בחומר הגלם המהווה את "חומר החקירה".

7. ככלל, החובה להעביר את חומר החקירה שנאסף על ידי הגוף החוקר חלה עם הגשת כתב האישום או לאחריו, אם התווספו לאחר הגשת כתב האישום חומרי חקירה. מעבר לכך, כל עיבוד של החומרים שנעשה בידי רשויות התביעה, בין אם לפני הגשת כתב האישום ובין אם לאחריו, הוא בגדר "תרשומת פנימית", שבמהותה היא "יצירה" של התביעה – יצירה, שכמוה ממש יכולה לייצר גם ההגנה על סמך אותם החומרים עצמם.

8. הדברים עולים בבירור גם מהכרעתו של בית המשפט העליון בעניין **פ"ש**. הכרעה זו חייבה את המאשימה להעביר לידי ההגנה תמלילים, שגוף החקירה הפיק והעביר לגוף התביעה; אך היא לא הוסיפה וחייבה את המאשימה להעביר לידי ההגנה כל טעות שנמצאה בתמליל מסוים, כל פער שגילתה בין הקלטת לבין התמליל, ברגע שמצאה או גילתה את הטעות או את הפער (לטעמה, או לאוזניה).

9. התקנת התקנות, לאחר שניתנה ההחלטה בעניין **פ"ש**, הסדירה את חובת התמלול החלה, במקרים מסוימים, על רשויות החקירה. מחובה זו יוצאות נשכרות הן התביעה והן ההגנה. כך, מכוח ההסדר שנקבע בתקנות, מקבלת לידיה התביעה מספר גדול יותר של תמלילים בשלב מוקדם יותר מבעבר, ואת אלה היא מעבירה לידי ההגנה. כך נעשה כמובן גם בתיק שלפנינו, שבו הועברו, כאמור, כל התמלילים יחד עם התיעוד הקולי והחזותי עצמו.

10. עם זאת, כמפורט בסעיפים 10-15 לתגובתה הקודמת של המאשימה, התקנת התקנות לא שינתה ממהותו של התמליל ככלי עזר לראיית המקור. התקנת התקנות אף לא הטילה על המאשימה **חובה נוספת** להעביר לידי ההגנה עדכון על אודות כל פער, טעות או השמטה בין ההקלטה לתמליל שתמצא במהלך טיפולה בתיק. בהתאם לדרישת הפסיקה, ככל שהמאשימה תערוך תיקונים משמעותיים בתמליל לצורך הגשתו לבית המשפט, היא תעדיכן בכך את ההגנה עובר לדיון בו יוגש התמליל, אך אין בכך להטיל עליה מעין "חובת עדכון ודיוק" שוטפת, כזו שלה טוענים הנאשמים.

11. גם במישור המעשי, **הטלת חובה נוספת** כזו מעוררת קושי של ממש, שכן גבולותיה הם אמורפיים ובלתי מוגדרים. כך, למשל, אפשר לתהות האם תחויב המאשימה למסור להגנה טעויות שגילתה בעמוד מסוים מתוך תמליל של עשרות עמודים? האם תחויב לעשות כך מיד עם הגילוי, גם כאשר

אין בכוונתה לכלול את התמליל בראיותיה? האם תחויב לשוב ולעדכן את ההגנה, כאשר שבוע לאחר מכן היא תגלה טעות בעמוד אחר? האם תחויב לעשות כך ביחס לכל פער או טעות, שוליים ככל שיהיו? ומהי בכלל "טעות" בהקשר המסוים שבו מדובר?

12. לטעמה של המאשימה, התשובה לשאלות אלו היא ברורה לחלוטין. חומר החקירה מועבר לנאשמים בסמוך לאחר הגשת כתב אישום כדי שיוכלו להיערך לניהול ההגנה מבעוד מועד. במסגרת זו מועברים כל החומרים שנאספו על ידי הגוף החוקר לרבות חומרי התיעוד החזותי או הקולי ועימם גם התמלילים. מכאן ואילך, ובהקשר זה של דיוק ופענוח התיעוד החזותי והקולי, אין עוד יתרון לתביעה על פני ההגנה. יתר על כן, ניתן להניח, כי פערים או טעויות שהתביעה תחשוב שהם מהותיים ומצדיקים תיקון, לאו דווקא ייחשבו לכאלה על ידי ההגנה ולהיפך. הדברים תלויים, בסופו של דבר, גם בשמיעה ובפרשנות סובייקטיבית.

13. הדרישה שלאורך כל שלבי ניהול התיק בבית המשפט תעביר התביעה – להבדיל מהגוף החוקר – כל דיוק ופער שתמצא בתמליל, כאילו היה זה "חומר חקירה לכל דבר ועניין" היא, אפוא, דרישה בלתי סבירה.

14. מעבר לאמור תטען המאשימה, כי התייחסות לניירות העבודה שלה כ"חומר חקירה" שהעברתו נדרשת באופן שוטף, תביא באופן הכרחי להתמשכות ההליכים המשפטיים. זאת, משום שהיא תגרור בקשות נוספות של ההגנה לעוד ועוד דיוקים, שאליהן אף עלולות להתווסף בקשות לדחיית מועדי ההוכחות.

15. ברור, אם כן, כי עמדת המאשימה נובעת מטעמים ענייניים ובוודאי שלא מחוסר רצון לסייע להגנה במלאכתה כמשתמע מתגובת הנאשמים.

16. לא בכדי קבע בית המשפט העליון, באופן חד-משמעי, כי החובה להגיש תמליל של תיעוד חזותי או קולי חלה רק במועד הגשתו של תיעוד זה כמוצג בבית המשפט. זהו גם השלב שבו יוכל כל צד לטעון את טענותיו בעניין התמליל ומידת הדיוק שלו.

17. על רקע כל האמור, אין מקום לדרישתם החוזרת ונשנית של הנאשמים, כי המאשימה תעביר להגנה "באופן מיידי" את "יתר התמלילים המתוקנים שברשותה" (סעיף 25 לבקשה). ממילא, כפי שהובהר כבר בתגובתה הקודמת של המאשימה, אין ברשותה תמלילים מתוקנים באופן מלא של כלל החקירות שתועדו בתיק.

18. כאמור לעיל, בבוא העת, אם וכאשר תבחר המאשימה לכלול בראיותיה תיעוד מסוים כמוצג תביעה, וככל שהיא תערוך תיקונים בתמליל לצורך הגשתו, היא תעדכן בכך את באי-כוח הנאשמים עובר לדיון שבו יוגש התמליל. לכך בדיוק כווננו דבריה של באת-כוח המאשימה בדיון התזכורת האחרון.

19. בנוסף, טענת הנאשמים לפיה ניירות עבודה פנימיים שנערכו על ידי הפרקליטות אמורים להיכלל ברשימת החומר שנאסף (סעיף 23 לתשובה) – יסודה בטעות. המסמכים הפנימיים שנכללים ברשימת החומר שנאסף הם מסמכים שנוצרו על ידי הגוף החוקר, ולא ניירות עבודה שנערכו על ידי הפרקליטות. תרשומת פנימית של רשויות התביעה אינה נכללת ב"רשימת כל החומר" בהתאם לסעיף 74 לחסד"פ.

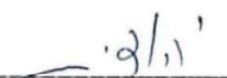
20. בסופו של דבר, טענות הנאשמים בבקשות שלפנינו נועדו לבסס את עמדתם, כי לא יוכלו להיערך למועדי ההוכחות שנקבעו בתיק (ראו סעיפים 1-4, 6, 18 לתשובת הנאשמים). עמדה זו של הנאשמים מבוססת על תמליל חקירה אחד, בודד, מתוך כלל חומר החקירה בתיק. בנוסף, טענה זו נטענת רק עתה, על אף שהתיעוד החזותי והתמלילים של חקירות הנאשמים ועדי המדינה הועברו אליהם עוד קודם לשימוע, לפני למעלה משנה, ועל אף שאפשרות קיומם של פערים בין ראיות המקור לתמלילים היא אינה בגדר הפתעה או חידוש.

21. סיכמו של דבר, במכלול נסיבות העניין, עמדת המאשימה היא, כי אין בסיס משפטי להורות למאשימה להעביר להגנה תרשומות פנימיות ספורדיות שלה ביחס לתמלילים הקיימים. בדומה, אין בסיס משפטי להורות על תמלול מחדש של כלל החקירות שתומללו בתיק, ואף לגופו של עניין הנאשמים לא הניחו כל תשתית עובדתית, לא כל שכן תשתית עובדתית מספקת, לדרישתם זו.

22. המאשימה סבורה, בשים לב לשיקולים שפורטו לעיל, כי לרשות ב"כ הנאשמים עומד די והותר זמן להיערכות להוכחות בתיק וכי על ההוכחות להתחיל במועד שנקבע על ידי בית המשפט הנכבד.

ניצן וולקן, עו"ד
סגנית בכירה א'
בפרקליטות מחוז תל-
אביב
(מיסוי וכלכלה)

יהודית תירוש, עו"ד
מנהלת מחלקת ניירות
ערך בפרקליטות מחוז
תל-אביב
(מיסוי וכלכלה)

13 ספטמבר 2020, כ"ד אלול תש"פ